

Päiväys
16.6.2022

Diaarinumero
728/2019

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

16.6.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **23.6.2022 (7 pv)**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.6.2022 nro 672/2022, valitus ympäristölupa-asiassa / Raatosuon ja Palosuon turvetuotanto, Ristijärvi

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **16.6. – 25.7.2022**
Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **25.7.2022**.

16.06.2022

Dnro 728/03.04.04.04.19/2019

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija ██████████

Päätös, josta valitetaan

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 29.5.2019 nro 71/2019

██████████ on hakenut ympäristönsuojelulain mukaista lupaa Ristijärven kunnassa sijaitsevan Raatosuon turvetuotannon olennaiseen muuttamiseen ja turvetuotantoalueen laajentamiseen Palosuolle. Korhonen on hakenut ympäristölupaa Raatosuolle viiden vuoden määräajaksi ja Palosuolle 10 vuoden määräajaksi.

Aluehallintovirasto on käsitellyt asian ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisena asiana ja hylännyt hakemuksen.

Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

--

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 30.11.2010 antamallaan päätöksellä nro 109/10/1 myöntänyt ympäristöluvan Raatosuon 24,5 ha:n suuruisen alueen turvetuotantoon. Hakemuksen mukaan turvetuotantoa on nyt tarkoitus jatkaa osalla Raatosuon tuotantoaluetta, minkä lisäksi on haettu lupaa Palosuon 12,3 ha:n suuruisen lisäalueen turvetuotantoon.

--

Ympäristönsuojelulain -- esitöiden (HE 214/2013) mukaan olennaista muutosta koskeva lupaharkinta perustuisi 49 §:ssä säädetyn mukaisesti siihen, että toiminnasta ei muutoksen jälkeenkään aiheutuisi yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa merkittävää ympäristön pilaantumista tai muita pykälässä kiellettyjä seurauksia. Lupaharkinnassa toimintaa tulee perustelujen mukaan tarkastella vain siinä laajuudessa kuin se on tarpeen muutoksen vaikutusten arvioimiseksi luvan myöntämisen edellytysten ja lupamääräysten asettamisen kannalta.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevaa hakemusasiaa ratkaistaessa luvan myöntämisen edellytyksiä ei toisin sanoen arvioida olemassa olevan toiminnan osalta uudestaan, vaan ainoastaan varmistetaan, että luvan myöntämisen edellytykset toiminnan muutoksen jälkeenkin täyttyvät. Hakemuksen käsitteleminen toiminnan olennaisena muuttamisena edellyttääkin lähtökohtaisesti, että muutettavaa toimintaa harjoitetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

Raatosuon voimassa olevassa ympäristöluvassa on annettu lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminnassa on kuitenkin poikettu ympäristöluvan lupamääräyksistä muun muassa niin, että päätöksessä määrättyä pintavalutuskenttää ei ole rakennettu eikä otettu käyttöön. Tuotantoalueen vedet käsitellään sen sijaan toiseen paikkaan rakennetulla pintavalutuskentällä, joka on 36 % pienempi kuin ympäristöluvassa edellytetty kenttä. Raatosuon turvetuotantoalueen vesienjohtamisjärjestelyt ja vesienkäsittely eivät muutenkaan kaikilta osin vastaa voimassa olevaa ympäristölupaa.

Palosuon suunniteltu lisäalue on kuntoonpantu turvetuotantoa varten noin kolme vuotta ennen luvan hakemista kyseiselle lisäalueelle. Myös Raatosuon voimassa olevassa ympäristöluvassa Palosuon alueelle rakennettavaksi määrätyn pintavalutuskentän alue on kuntoonpantu turvetuotantoa varten, eikä alue siten sovellu enää pintavalutukseen. Vesienkäsittelyn saattaminen voimassa olevan ympäristöluvan mukaiseksi ei näin ollen ole enää mahdollista.

Raatosuon turvetuotantoalueen vesienkäsittely ei siis ole Pohjois-Suomen aluehallintoviraston antaman päätöksen nro 109/10/1 mukaista, vaan se poikkeaa olennaisesti lupapäätöksessä määrätystä. Raatosuon tosiasiallisen toiminnan luvanmyöntämisedellytyksiä ei näin ollen ole aikaisemmin tutkittu. Vesienkäsittelyä ei ole myöskään mahdollista enää muuttaa luvan mukaiseksi. Mainituista syistä luvan myöntämisen edellytyksiä ei voida tässä yhteydessä jättää Raatosuon olemassa olevan toiminnan osalta tutkimatta, vaan edellytysten täytyminen on tutkittava sekä Raatosuolla harjoitettavan että Palosuolle suunnitellun toiminnan osalta.

Edellä mainituista syistä aluehallintovirasto on katsonut, että asiaa ei voida käsitellä ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisena luvan saaneen toiminnan olennaisena muuttamisena. Hakemuksen mukaisessa toiminnassa on tosiasiallisesti kysymys uuteen toimintaan rinnastettavasta toiminnasta. Tästä syystä asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisena ympäristölupa-asiana, jonka käsittelyssä on noudatettava ympäristönsuojelulain 5 lukua.

--

-- Raatosuon turvetuotantoalueen ja Palosuon lisäalueen vesienkäsittelyn on täytettävä ne vaatimukset, joita uusilta turvetuotantoalueilta nykyisin edellytetään. Vallitsevan oikeuskäytännön perusteella uusilla turvetuotantoalueilla parasta käyttökelpoista tekniikkaa ovat ympärivuotinen

pintavalutus ja ympärivuotinen kemikalointi. Asiassa ei ole ilmennyt, että kemikalointi olisi käyttökelpoinen vesienkäsittelyratkaisu tässä tapauksessa.

Pintavalutuskenttä tulee perustaa ensisijaisesti ojittamattomalle alueelle. Ojittamattoman pintavalutuskentän tulee turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2015) mukaan olla kooltaan vähintään 4,5 % kentän valuma-alueen pinta-alasta ja ojitetun kentän koon vähintään 5 % valuma-alueen pinta-alasta. Ympäristönsuojeluohjeessa painotetaan vesienkäsittelyn ympärivuotisuutta.

Raatosuon tuotannossa olevan alueen ja Palosuon lisäalueen (yhteensä 30,2 ha) vedet on suunniteltu käsiteltäväksi sulan maan aikana ensisijaisesti uudella, noin 2,1 ha:n suuruisella kasvillisuuskentällä, joka rakennettaisiin tuotannosta jo aiemmin poistuneelle alueelle. Suunnitellun kasvillisuuskentän pinta-ala on noin 6,9 % kentän valuma-alueen pinta-alasta. Muuna aikana tuotantoalueiden vedet on tarkoitus johtaa laskeutusaltaasta suoraan vesistöön.

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa voi olla myös jokin muu edellä mainittujen tehoinen vesienkäsittelymenetelmä, jonka teho on luotettavasti osoitettu. Kasvillisuuskenttien ja kosteikkojen toiminnasta ei turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaan ole vielä niin paljon tutkittua tietoa, että niitä voisi käyttää uuden turvetuotantoalueen pääasiallisena vesienkäsittelyrakenteena. Niitä voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti käyttää vesiensuojelun tehostamiseen vanhoilla alueilla silloin, jos pintavalutus ei ole mahdollinen ja kemikalointia ei katsota tarpeelliseksi.

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen valmistumisen jälkeen turvetuotannon vesienkäsittelymenetelmien tehosta on saatu lisää tarkkailuun perustuvaa tietoa. Turvetuotantoalueiden ominaiskuormituselvityksen (Pöyry 2016) mukaan ojittamattomien, ympäri vuoden käytössä olevien pintavalutuskenttien puhdistusteho on vuosien 2011–2015 tarkkailutulosten perusteella ollut sekä Pohjois-Suomessa että koko Suomessa kiintoaineen suhteen samaa luokkaa, mutta etenkin fosforin suhteen keskimäärin selvästi parempi kuin ojitettujen ympärivuotisten pintavalutuskenttien.

Mainitun ominaiskuormituselvityksen mukaan ympäri vuoden käytössä olevien kasvillisuuskenttien keskimääräinen puhdistusteho on puolestaan vuosien 2011–2015 tarkkailutulosten perusteella ollut koko Suomessa vuositasolla melko lähellä ympäri vuoden käytössä olevien ojitettujen pintavalutuskenttien puhdistustehoa. Kiintoaineen ja typen suhteen teho on kuitenkin jäänyt jonkin verran huonommaksi kuin ympäri vuoden käytössä olevilla ojitetuilla pintavalutuskentillä, ja kesäaikana tämä ero on korostunut. Myös Pohjois-Suomesta käytettävissä olevan kesäajan tarkkailuaineiston mukaan ympäri vuoden käytössä olevilla kasvillisuuskentillä vedestä poistuu kesäaikana kiintoainetta ja typpeä selvästi heikommin kuin ympärivuotisilla ojitetuilla pintavalutuskentillä.

Raatosuon turvetuotantoalueen ja Palosuon lisäalueen suunniteltu kasvillisuuskenttä täyttää turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaisen

kokovaatimuksen, jonka mukaan kentän tulee olla kooltaan vähintään 6 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Kenttää ei ole kuitenkaan tarkoitus käyttää muulloin kuin sulan maan aikana. Voidaankin arvioida, että suunnitellulla vesienkäsittelyllä puhdistusteho jäisi vuositason selvästi heikommaksi kuin ojittamattomalla ympäri vuoden käytössä olevalla pintavalutuskentällä, ja kiintoaineen ja typen suhteen myös heikommaksi kuin ympäri vuoden käytössä olevalla ojitetulla pintavalutuskentällä.

Toissijaisesti tuotantoalueiden vedet on suunniteltu käsiteltäväksi sulan maan aikana Raatosuon nykyisellä pintavalutuskentällä, jonka pinta-ala on noin 0,8 ha. Pintavalutuskentän pinta-ala on noin 2,6 % kentän valuma-alueen pinta-alasta, joten se ei täytä turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaista kokovaatimusta. Kentällä on lisäksi havaittu oikovirtauksia. Myös pintavalutuskenttää käytettäisiin vain sulan maan aikana.

Hakija on arvioinut, että vesien ympärivuotinen pumppaaminen kasvillisuuskentälle tai pintavalutuskentälle saattaisi toiminnan laajuus huomioon ottaen osoittautua kustannustehottomaksi eli kannattamattomaksi. Aluehallintovirasto pitää arviota uskottavana ottaen huomioon, että lupaa on haettu Raatosuon tuotantoalueelle vain 5 vuoden määräajaksi ja Palosuon lisäalueelle 10 vuoden määräajaksi.

Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto on katsonut, että Raatosuon turvetuotantoalueen ja Palosuon lisäalueen suunniteltu sulan maan aikainen vesienkäsittely kasvillisuuskentällä tai pintavalutuskentällä ei täytä parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksia Raatosuon ja Palosuon olosuhteissa. Hakemuksessa esitettyjen, yksittäisten turvetuotantoalueiden päästötarkkailutuloksiin perustuvien laskelmien ja vertailujen sijaan aluehallintovirasto on perustanut arvionsa käytettävissä olevaan tarkkailutietoon eri vesienkäsittelyrakenteiden keskimääräisistä puhdistustehoista. Lisäksi aluehallintovirasto on ottanut arviossaan huomioon, että Sutelanjoen veden nouseminen ajoittain vesienkäsittelyrakenteille heikentää Raatosuon turvetuotantoalueen päästöjen ja pintavalutuskentän tehon tarkkailusta saatujen tulosten luotettavuutta.

Raatosuo ja Palosuo sijaitsevat mustaliuskealueella. Hakija on selvittänyt hakemuksen mukaisten tuotantoalueiden turpeen ja pohjamaan laatua. Selvitysten mukaan alueet voidaan tulkita potentiaalisiksi happamaksi sulfaattimaaksi, joka kuivuessaan ja hapettuessaan tuottaa happamuutta. Näin ollen turvetuotannon edellyttämät ojitukset ja muut kaivutyöt aiheuttavat toiminnan edetessä ilmeisen happamoitumisriskin.

Tuotantoalueen vedet on tarkoitus johtaa sulan maan aikana Sutelanjokeen ja muuna aikana Tyräpuroon, joka laskee edelleen Sutelanjokeen. Sutelanjoessa on luontaisesti lisääntyvä taimenkanta. Mikäli Raatosuon ja Palosuon turvetuotannolle myönnettäisiin lupa, toimintaa koskevia päästömääräyksiä ei voitaisi asettaa niin, että vesienkäsittely perustuisi parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Kun lisäksi otetaan huomioon tuotantoalueiden sijainnista ja toiminnan luonteesta aiheutuva vesistön happamoitumisriski, ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua merkittävää ympäristön

pilaantumisen vaaraa ei voida poissulkea. Hakemus on näin ollen varovaisuusperiaate huomioon ottaen hylättävä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████████ on katsottava vaatineen, että aluehallintoviraston päätös kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi luvan myöntämiseksi Raatosuon turvetuotannon harjoittamiseen viiden vuoden määräajaksi tai toistaiseksi.

Vaatimustensa tueksi hän on esittänyt muun ohella, että hänelle ei ole ilmoitettu päätöksestä henkilökohtaisesti. Raatosuolla on kaksi pintavalutuskenttää, joiden koot ovat 1,6 hehtaaria ja 2,1 hehtaaria ja ne olisi tullut ottaa huomioon lupaharkinnassa. Sutelanjoen vesistä ei ole haittaa Uva-järven kaloille, virkistyskäytölle tai kalastukselle.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

██████████ on toimittanut hallinto-oikeudelle valituksen täydennyksen, jossa on esitetty tietoja muun ohella pintavalutuskentän 1 rajauksesta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on valituksen ja sen täydennyksen johdosta antamassaan lausunnossa esittänyt muun ohella, että aluehallintoviraston päätös on lähetetty hakijalle 27.5.2019 sähköpostitse.

Hakemusasiakirjojen mukaan Raatosuolla on ollut käytössä yksi pintavalutuskenttä, jonka pinta-ala on 0,8 hehtaaria. Valituksessa mainittua pinta-alatietoa ei esiinny hakemusasiakirjoissa. Alkuperäisessä, 31.5.2016 aluehallintovirastoon saapuneessa ympäristölupahakemuksessa pintavalutuskentän kooksi on mainittu 3 hehtaaria. Aluehallintoviraston 23.8.2016 suorittaman tarkastuksen yhteydessä hakija ilmoitti pintavalutuskentän pinta-alan olevan noin 2 hehtaaria. Aluehallintovirastoon 27.3.2017 toimitetussa hakemuksen täydennyksessä pintavalutuskentän kooksi on kuitenkin ilmoitettu 0,8 hehtaaria. Kyseinen pinta-alatieto on merkitty myös mainitun täydennyksen liitteenä 1 (Tuotantoaluekartta. Nykytilanne) ja 2 (Tuotantoaluekartta. Suunniteltu tilanne) oleviin piirustuksiin sekä 12.5.2017 toimitetun täydennyksen liitteenä 1 olevaan piirustukseen (Suunnitelmakartta. Kasvillisuuskenttä ja kosteikko). Myös hakijan 19.12.2017 toimittaman vastineen liitteenä olevan suunnitelmakartan mukaan pintavalutuskentän pinta-ala on 0,8 hehtaaria. Pinta-ala ilmenee myös valitukseen liitetystä, 15.5.2017 päivätystä piirustuksesta, joka vastaa 12.5.2017 toimitetun hakemuksen täydennyksen liitteenä 1 olevaa piirustusta. Valituksen täydennyksessä on sen sijaan esitetty muutettuja suunnitelmapiirustuksia, joissa pintavalutuskentän raja-alue poikkeaa hakemuksen mukaisista piirustuksista. Aluehallintoviraston päätöksessä esitetty pintavalutuskentän 0,8 hehtaarin pinta-ala perustuu hakemukseen ja vastaa aluehallintoviraston käsitystä kentän suuruusluokasta.

Valituksessa esitetyllä toisella, 2,1 hehtaarin suuruisella pintavalutuskentällä tarkoitettaneen aluetta, jolle hakemuksen mukaan oli suunniteltu

perustettavaksi kasvillisuuskenttä. Kasvillisuuskenttä on päätöksen perusteluista ilmenevästi otettu huomioon asiaa ratkaistaessa. Alueen mahdollisesta käyttöönotosta pintavalutuskenttänä aluehallintovirastolla ei ole ollut tietoa. Aluehallintoviraston 23.8.2016 suorittaman tarkastuksen aikaan alue ei ollut käytössä.

Koska Palosuon kuntoonpanon yhteydessä myös Raatosuon ympäristöluvan mukaisen pintavalutuskentän alue on kuntoonpantu turvetuotantoa varten, samalla on estetty Raatosuon vesienkäsittelyn saattaminen ympäristöluvan mukaiseksi.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Ristijärven kunnalle, Ristijärven kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Ristijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksen ja sen täydennyksen johdosta. Vastineita ei ole annettu.

██████████ on antanut lausunnon johdosta vastaselityksen ja esittänyt suunnitelman Raatosuon turvetuotantoalueen vesienkäsittelyn toteuttamiseksi ympärivuotisella pintavalutuksella.

██████████ ja ██████████ ovat antaneet vastineen.

██████████ on varattu tilaisuus antaa vastineen johdosta vastaselitys. Vastaselitystä ei ole annettu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 2, on oltava lupa (*ympäristölupa*).

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n (256/2017) 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Saman pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdan mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n 1 momentin mukaan muu kuin 18 §:ssä tarkoitettu asiakirja voidaan antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Päätöksen tiedoksianto

Aluehallintoviraston 30.11.2016 päivätyssä hakemuksen täydennyspyynnössä hakijaa on pyydetty ilmoittamaan sähköpostiosoite, jos päätös halutaan myös sähköpostitse. Luvan hakijan konsultin sähköpostiviestin 27.3.2017 mukaan hakijalle voi toimittaa päätöksen myös sähköpostitse. Sähköpostiviesti sisältää hakijan sähköpostiosoitteen. Aluehallintoviraston valituksen johdosta antaman lausunnon liitteenä on aluehallintoviraston luvan hakijalle lähettämä sähköpostiviesti 27.5.2019, jonka mukaan sähköpostiviestin liitteenä on aluehallintoviraston päätös.

Aluehallintoviraston valituksenalainen päätös on lähetetty sähköpostitse luvan hakijalle hakijan konsultin aluehallintovirastolle lähettämässä sähköpostiviestissä ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen. Vaikka aluehallintoviraston hakemuksen täydennyspyynnössä esitetty pyyntö ilmoittaa hakijan sähköpostiosoite on hallinto-oikeuden käsityksen mukaan voinut viitata siihen, että päätös lähetettäisiin hakijalle paitsi postitse myös sähköpostitse, hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n 1 momentti huomioon ottaen, lähettää päätöksen hakijalle sähköpostitse.

Pääasia

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on päätöksellä 30.11.2010, numero 109/10/1 myöntänyt [REDACTED] toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Raatosuon turvetuotantoon Ristijärven kunnassa hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on noin 24,5 hehtaaria. Tuotannosta poistuvaa alaa on noin 6 hehtaaria. Päätös sisältää

lupamääräykset 1–14, joista lupamääräykset 1 ja 2 kuuluvat seuraavasti:

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava tämän päätöksen liitteenä 2 olevan kartan mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen laskuojan ja Sutelanjoen kautta Uvan järveen.

2. Tuotantoalueelta johdettavat vedet on käsiteltävä hakemuksen täydennyksenä toimitetun, 31.8.2010 päivätyyn piirustuksen ”Suunnitelmakartta” MK 1:4 000 mukaisesti sarkaojarakenteiden, laskeutusaltaiden ja sulan maan ajan, kuitenkin ainakin 1.5.–31.10. pintavalutus kentän avulla sekä muutoin hakemussuunnitelmasta ilmenevällä tavalla.

Sarkaojien päissä on oltava lietsyvennys, lietteenpidätin ja päisteputki. Kokoojaojiin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaissa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaiden ja pintavalutus kentän on oltava mitoitusohjeiden mukaisia.

Auma-alueen ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietsyvennykset.

Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 2 viitatus hakemuksen täydennyksen mukaan pintavalutus kentän pinta-ala on noin 1,25 hehtaaria, joka on noin 4,5 % tuotantoalueesta. Kentän ala on 4,2 % sille tulevasta kokonaisvaluma-alueesta. Pintavalutus kentän alue on metsäojitettua suota.

Aluehallintovirasto on toimittanut hankealueella tarkastuksen, josta laaditun muistion mukaan pintavalutus kenttä on rakennettu eri paikkaan kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa on määrätty. Pintavalutus kenttä olisi tullut rakentaa Sutelanjoen eteläpuolelle Palosuon alueelle. Sen sijaan pintavalutus kenttä on rakennettu Sutelanjoen pohjoispuolelle kiinteistölle 697-401-878-94. Voimassa olevasta ympäristöluvasta poiketen eristysojat on Sutelanjoen ylityskohdan molemmin puolin kaivettu Sutelanjokeen asti. Tuotantosunnitelmaportaan mukaista laskeutusallasta 1 ei havaittu. Pumpaamo sijaitsee eri paikassa kuin tuotantosunnitelmaportaan on merkitty. Pintavalutus kentän alue on puustoista suoaluetta, jonne Raatosuon ja Palosuon vedet pumpataan traktorilla. Toiminnanharjoittajan mukaan pintavalutus kentän pinta-ala on noin 2 hehtaaria. Tarkastuksen jälkeen tehdyn karttatarkastelun perusteella pintavalutus kentän pinta-ala on noin 0,7 hehtaaria. Palosuon alue, jolle voimassa olevan luvan mukaan olisi tullut rakentaa pintavalutus kenttä, on kunnostettu turvetuotantoa varten ilman lupaa vuonna 2013. Tarkastuksen johtopäätöksiä on todettu, että Raatosuon ja Palosuon turvetuotantoalueiden vedet käsitellään pintavalutus kentällä, joka ei ole voimassa olevan luvan mukainen. Raatosuon turvetuotantoalueen vesienjohtamisjärjestelyt ja vesienkäsittelyrakenteet poikkeavat muutenkin tuotantosunnitelmaportasta.

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (ympäristöhallinnon ohjeita 2/2015) mukaan pintavalutuksessa turvetuotantoalueen valumavedet ohjataan ojittamattomalle suolle, jolla on vähintään 0,5 metriä paksu turvekerros. Vesi virtaa turpeen pintakerroksessa ja puhdistuu luonnontilaisille suoekosysteemeille ominaisten fysikaalisten, kemiallisten ja biologisten prosessien seurauksena.

Ojitettu pintavalutuskenttä on puolestaan ojitetulle suoalueelle perustettu, ojittamattoman pintavalutuskentän tavoin toimiva vesiensuojelurakenne. Ojitetun pintavalutuskentän toiminta on epävarmempaa kuin ojittamattoman pintavalutuskentän, minkä johdosta pintavalutukseen on käytettävä ensisijaisesti ojittamatonta aluetta.

Kasvillisuuskenttä on pengerryksin eristetty tasainen allasmainen kasvillisuuden peittämä alue, jossa kasvaa ajoittain veden alle joutumisen hyvin sietävää kasvillisuutta. Kenttä puhdistaa valumavettä monen eri prosessin tuloksena. Kentän maapartikkelien ja kasvillisuuden pinnoilla tapahtuva nitrifikaatio-denitrifikaatio-prosessi poistaa valumavedestä epäorgaanista typpeä. Kiintoainetta ja sen mukana kulkeutuvia ravinteita sedimentoituu ja suodattuu kentän kasvillisuuden peittämään maaperään. Ravinteita pidättyy kemiallisesti kentän turve- ja kivennäismaakerroksiin. Jossain määrin ravinteita pidättyy myös kentän kasvillisuuteen.

Kosteikko on vesienkäsittelyrakenne, jossa on pysyvästi avovesipintaa. Se on tehty patoamalla tai kaivamalla siten, että siinä on sekä syvän että matalan veden alueita. Valumavettä puhdistavat pääasiassa samat prosessit kuin kasvillisuuskentillä. Kiintoainetta pidättyy erityisesti kosteikon altaisiin. Kosteikossa valumavedet puhdistuvat erilaisten fysikaalisten, biologisten tai geokemiallisten prosessien avulla.

Hakemuksen täydennyksen 23.3.2017 mukaan tuotantoalueiden 1 ja 2 kuivatusvedet johdetaan sarka- ja kokoojajojien kautta laskeutusaltaalle 2. Palosuon lisäalueen vedet johdetaan rumpua pitkin Sutelanjoen alitse laskeutusaltaalle 2. Laskeutusaltaalta 2 vedet johdetaan sulan maan aikana pumppaamalla vielä vuoden 2017 aikana pintavalutuskentälle 1 ja sen jälkeen 2,4 hehtaarin kokoiselle kasvillisuuskentälle, joka rakennetaan tuotannosta poistuneelle alueelle. Tuotannosta poistuneiden alueiden sekä auma- ja läjitysalueen vedet johdetaan kosteikolle, joka rakennetaan tuotannosta poistuneelle alueelle 2. Kosteikolta vedet johdetaan mittapadon kautta Tyräpuroon ympärivuotisesti. Tuotantoalueiden ympärillä olevilla eristysojilla johdetaan tuotantoalueen ulkopuoliset vedet tuotantoalueen ja vesiensuojelurakenteiden ohi alapuoliseen vesistöön.

Nykyisin käytössä olevan pintavalutuskentän alue on puustoista suoaluetta ja sen pinta-ala on noin 0,8 hehtaaria. Tuotantoalueiden ja tuotannosta poistuneiden alueiden valuma-alueen koko on nykyisellään noin 40,7 hehtaaria. Valuma-alue on noin 30,2 hehtaaria, jos muiden kuin tuotantoalueiden vedet johdetaan muualle kuin pintavalutuskentälle.

Pintavalutuskentän pinta-ala suhteessa valuma-alueeseen on nykytilanteessa 2,0 %. Jos muiden alueiden vedet johdetaan toisaalle, pinta-ala suhteessa valuma-alueeseen on 2,6 %. Pintavalutuskenttä on ojittamatonta aluetta ja se on toiminnassa sulan maan aikana.

Valitus koskee turvetuotannon jatkamista Raatosuolla 17,9 hehtaarin tuotantoalalla. Vaatimuksensa tueksi muutoksenhakija on esittänyt, että Raatosuolla on kaksi pintavalutuskenttää, joiden koot ovat 1,6 hehtaaria ja 2,1 hehtaaria. Lupahakemuksen täydennyksen mukaan kysymyksessä olevan turvetuotantotoiminnan vesienkäsittelymenetelmäksi on valittu kasvillisuuskenttä. Asiassa saadun selvityksen perusteella Raatosuon turvetuotannon vesienkäsittelyä varten ei ole asiaa aluehallintovirastossa käsiteltäessä esitetty valituksessa mainitun kokoisia pintavalutuskenttiä, vaan yksi 0,8 hehtaarin kokoinen pintavalutuskenttä.

Asiassa saadun selvityksen mukaan hakemuksen mukaisen ja Raatosuolla harjoitetun turvetuotannon vesienkäsittelyratkaisut eroavat merkittävästi voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesta. Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut päätöksessään mainituilla perusteilla hylätä hakemuksen.

Muutoksenhakija on toimittanut hallinto-oikeudelle lisäselvityksenä suunnitelman Raatosuon turvetuotantoalueen vesienkäsittelyn toteuttamiseksi ympärivuotisella pintavalutuksella kolmella alueella. Tällainen vesienkäsittelyä koskeva suunnitelma ei ole ollut esillä asiaa aluehallintovirastossa käsiteltäessä. Ympäristöluvan hakijan tehtävänä on ympäristönsuojelulain 39 § (256/2017) huomioon ottaen ollut esittää hyväksyttävissä oleva suunnitelma lähtökohtaisesti jo lupaa hakiessaan tai muutoin lupaprosessin kuluessa. Hallinto-oikeus ei voi ensi asteena arvioida, tuleeko ympäristölupa myöntää valituksen yhteydessä esitetyn muutetun suunnitelman perusteella.

Hakijalla on mahdollisuus tehdä uusi ympäristölupahakemus, jossa voidaan esittää lisäselvityksessä kuvattu tai muulla tavalla muutettu tai tarkennettu turvetuotannon vesienkäsittelyä koskeva suunnitelma.

Edellä mainituilla perusteilla aluehallintoviraston päätöstä ei ole valituksen johdosta syytä kumota ja asiaa palauttaa aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ristijärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Päätöksen tiedoksiantaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneelle asiakumppanilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom. ja 68 §).

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **25.7.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Pirjo Joutsenlahti ja Janika Gummerus sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen. Asian on esitellyt notaari Sanna Eirtovaara.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu [REDACTED] oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

[REDACTED] ja [REDACTED] /
 [REDACTED]

Ristijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Ristijärven kunnan terveydensuojeluviranomainen

Ristijärven kunnanhallitus

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Kalatalousviranomainen, sähköisesti

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto /
 Ympäristölupavastuualue, sähköisesti

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>